

ZAPISNIK

sa jedanaeste sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, koja je održana 9. jula 2013. godine

Sjednica je počela sa radom u 9 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali svi članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić, Andrija Popović, Rešid Adrović, dr Draginja Vuksanović, doc. dr Branka Bošnjak, Milan Knežević, prof. dr Jelisava Kalezić i Zdenka Popović.

U svojstvu ovlaštenih predstavnika predlagača zakona, sjednici su prisustvovali: Slavoljub Stijepović, ministar prosvjete i Vesna Vučurović i Mubera Kurpejović, pomoćnice ministra. Sjednici je prisustvovao i Mijailo Đurić, savjetnik i šef pravne službe u Ministarstvu prosvjete.

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovali i Marina Vujačić i Miroslava-Mima Ivanović, predstavnice Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević, konstatovala je da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila jedanaestu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Predsjednica je pozvala članove Odbora da se izjasne o predlogu da se za sjednicu utvrdi sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPŠTEG ZAKONA O OBRAZOVANJU I VASPITANJU;**
- 2. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU;**
- 3. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GIMNAZIJI;**
- 4. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRUČNOM OBRAZOVANJU I**
- 5. PREDLOG ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU.**

Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno. Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević**, informisala je članove Odbora da su se predstavnice Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore, obratile zahtjevom da prisustvuju sjednici, nakon čega im je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvo odobreno.

Predsjednica Odbora je pozvala članove Odbora da se izjasne da li su za predlog da se rasprava o pet predloga zakona iz oblasti obrazovanja objedini ili su za predlog da se objedini rasprava o četiri predloga zakona o izmjenama i dopunama, a da se, zatim, posebno raspravlja o Predlogu zakona o visokom obrazovanju.

Članovi Odbora su, jednoglasno, odlučili da se objedini rasprava o svih pet predloga zakona.

Tačka 1 – PREDLOZI ZAKONA IZ OBLASTI OBRAZOVANJA:

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju;**
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju;**
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji;**
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju i**
- **Predlog zakona o visokom obrazovanju.**

Predsjednica Odbora je dala riječ predstavniku predlagača zakona i ministru prosvjete, **Slavoljubu Stijepoviću**, da obrazloži set predloga zakona iz oblasti obrazovanja.

Ministar je, u obrazloženju, istakao da set zakona iz oblasti obrazovanja predstavlja nastavak već započetih reformskih procesa, koji imaju za cilj unaprjeđenje kvaliteta u obrazovanju, od predškolskog do visokog nivoa obrazovanja. Reforma u oblasti obrazovanja se realizuje već više od decenije i, kako je istakao, tokom prethodnog perioda su uočeni određeni pravci u kojima treba dograditi i donekle mijenjati ono što je započeto, jer su vrijeme i život pokazali da treba unaprijediti ovaj proces na način kako je to normativno i uobičajeno, a kasnije će se, nada se, to i sprovesti u praksi.

Prema riječima ministra prosvjete, unaprjeđenje kvaliteta obrazovanja u Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, pokušava se postići uvođenjem sistema licenciranja i relicenciranja nastavnika. Kako je naveo, do sada smo imali sistem koji je funkcionisao na kvalitetan način, ali sada će se izoštriti kriterijumi, kada je u pitanju kvalitet onih koji obrazuju djecu. Ako se zakon usvoji u predloženom tekstu, licenca će se obezbijediti za sve nastavnike koji su sada u obrazovnom procesu, a nakon perioda od pet godina određenih edukacija, unaprjeđivanja i usavršavanja nastavnika, uradiće se relicenciranje nastavnika. Relicencu će dobiti onaj nastavnik koji bude, uslovno rečeno, položio odgovarajući ispit i testove, dok oni nastavnici koji ne budu mogli da prate taj kvalitet koji se želi postići, moraće da napuštaju nastavu.

U svom izlaganju, ministar se posebno osvrnuo na kvalitet u visokom obrazovanju, ističući da je taj kvalitet, trenutno, pod upitom. Naveo je da u državi ima dosta i visokoškolskih ustanova i visokoškolaca, te da se jednom broju tih ustanova i visokoškolaca spočitava nedovoljan kvalitet. Usvajanje predloženog zakona je prilika da se taj kvalitet ocijeni, s obzirom da je, kako je istakao, sa jednom referentnom inostranom ustanovom za licenciranje, zajedno sa Svjetskom bankom, potpisan ugovor da se izvrši licenciranje svih visokoobrazovnih ustanova u Crnoj Gori, u periodu od narednih godinu dana. Novina u zakonu je i obaveza samoevaluacije i reakreditacije. Ministar je, precizirajući pojam samoevaluacije u visokom obrazovanju, naveo da je to novi model, na osnovu koga će sve visokoškolske ustanove tokom godine morati najmanje dva puta da vrše anketu o kvalitetu obrazovanja, o stručnosti nastavnika itd. Anketu će

realizovati same ustanove, a anketiraće se studenti, na osnovu čega će se na kraju godine tačno znati kakva je ocjena studenata i nastavnog osoblja. Takođe, radiće se reakreditacija, koju će raditi inostrana referentna institucija, koja će po evropskim standardima utvrditi kvalitet visokoškolske ustanove koja, ako ne postigne određeni kvalitet, neće dobiti reakreditaciju i moraće da prestane sa radom. Ovom mjerom, u visokom obrazovanju se pokušava uvesti veća profesionalnost i veći kvalitet, tako da će nakon toga, smatra ministar, naši visokoškolci imati diplomu sa više znanja nego što je to slučaj sada.

Ministar je izrazio zadovoljstvo što sjednici Odbora prisustvuju i predstavnice Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore, dodajući da su prilikom izrade Predloga zakona o visokom obrazovanju, u radu Radne grupe, pored predstavnika Ministarstva prosvjete, bili uključeni i predstavnici relevantnih obrazovnih institucija, od predstavnika škola do predstavnika državnog i privatnih univerziteta, nevladinog sektora, a konsultovani su i eksperti Evropske unije, kao i eksperti delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Istakao je i da je tokom rada na Predlogu zakona o visokom obrazovanju bilo dosta primjedbi i sugestija, te da je značajan broj sugestija prihvaćen.

Ministar je istakao da je predlagač zakona spreman da prihvati sve ono što doprinosi poboljšanju kvaliteta teksta zakona, naglasivši da je cilj predloženih zakonskih akata da se poveća kvalitet i na taj način napravi selekcija i među studentima i među učenicima, kao i među svim obrazovnim institucijama, od najniže do najviše.

Poslije uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača zakona, predsjednica Odbora je otvorila raspravu i pozvala članove Odbora da uzmu učešće.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** je saopštila da se Demokratskoj partiji socijalista (DPS), obratilo Udruženje „Roditelji“, molbom da poslanici podnesu amandmane na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, u smislu uvođenja besplatnih udžbenika za učenike osnovnih škola u Crnoj Gori.

Predsjednica je kazala da su se DPS-u obratili i studenti koji studiraju po starom sistemu, sa zahtjevom da im se rok za završetak studija produži za još jednu nastavnu godinu. Predsjednica je istakla da u DPS-u postoji raspljošenje da se ovim studentima, kojih ima najviše sa Pravnog fakulteta u Podgorici i Filozofskog fakulteta u Nikšiću, izađe u susret i DPS je tim povodom, zajedno sa Liberalnom partijom i HGI, pripremila amandman na Predlog zakona o visokom obrazovanju.

Poslanik **Srdan Perić** je saopštio da su se Pozitivnoj Crnoj Gori obratili maturanti u vezi prava na diplomu „Luča“, kojim traže da im se omogući da „Luču“ dobiju i oni učenici koji u osnovnoj školi nisu ostvarili skroz odličan uspjeh. Poslanik je predložio da se Odbor na jednoj od sjednica pozabavi ovom temom.

Predsjednica Odbora je rekla da su se srednjoškolci i njoj obratili sa istom ili sličnom inicijativom, kojom traže uvođenje „Luče“ 3, odnosno da učenici koji su u srednjoj školi imali skroz odličan uspjeh, nezavisno od uspjeha u osnovnoj školi, imaju pravo na „Luču“.

Mijailo Đurić, samostalni savjetnik u Ministarstvu prosvjete, bliže je pojasnio pravo na sticanje diplome „Luča“: „Luča“ se u osnovnoj školi dobija ako učenik ima odlične ocjene iz svih nastavnih predmeta, s tim što može imati jednu ocjenu koja je najmanje vrlo dobar iz jednog predmeta u toku petogodišnjeg školovanja. U srednjoj školi, „Luču“ dobija učenik koji je imao ovu diplomu u osnovnoj školi i imao je sve odlične ocjene ili opšti uspjeh najmanje odličan.

Poslanica **Zdenka Popović** je, u odnosu na diplomu „Luča“, istakla da taj sistem nije dobar. Istakla je i da kvalitet znanja nije isti u svim školama. Uz to, poslanica ne prihvata činjenicu da jedan učenik od osnovne do kraja srednje škole, iz svih predmeta ima sve zaslužene odlične ocjene, ocjenjujući da i učenik koji je u školi imao dobar ili vrlo dobar uspjeh, na fakultetu može biti veoma uspješan.

Poslanik **doc. dr Srđa Popović** ne podržava „Luču“ 3. Poslanik se ne slaže sa konstatacijom poslanice Popović da se kvalitet znanja razlikuje od škole do škole, iz razloga što se, po njegovom mišljenju, škole ne mogu klasifikovati na taj način.

Poslanica **doc. dr Branka Bošnjak** je, uzimajući učešće u raspravi, naglasila da je od predloženih zakona očekivala veća poboljšanja. Poslanica je mišljenja da je ono što je bilo problematično i dalje ostalo problematično. Prema njenim riječima, problematično je rješenje da ministar bira direktore škola, ocjenjujući da treba promijeniti i sastav školskih odbora.

Govoreći o udžbenicima, navela je da u Ustavu piše da je osnovno obrazovanje besplatno i obavezno, a s obzirom da besplatne udžbenike ne dobijaju svi, najavila je da će uputiti inicijativu Ustavnom sudu da provjeri da li se krši Ustav.

Za poslanicu je sporno i privatno-javno partnerstvo. Dalje, podsjetila je i da su Univerzitet Crne Gore i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i akademska zajednica uopšte, imali negativan stav o Predlogu zakona o visokom obrazovanju i tražili da se on povuče. Prema njenom mišljenju, sporan je odnos privatnih i državnog univerziteta, zbog toga što se, kako je istakla, predloženim rješenjima daje prioritet privatnim fakultetima, a državni univerzitet „urušava“. Takođe, spornim smatra i sastav Savjeta za visoko obrazovanje, odnosno odredbu koja propisuje da Vlada određuje ko će biti u Savjetu.

Poslanica doc. dr Bošnjak je istakla i da u Predlogu zakona o visokom obrazovanju ima par dobrih stvari, misleći prije svega na inostranu reakreditaciju.

Poslanik **Srđan Perić** se, u svom izlaganju, najprije, zapitao koji je koncept našeg obrazovanja, uz konstataciju da se iz predloženih zakona vidi da nemamo jasan cilj, kao ni strategiju. Poslanik se pita i zašto sada mijenjamo legislativu, ako je poglavlje 26 privremeno zatvoreno? Podsjetio je da je kod nas primijenjen finsko-slovenački model, ali da se predlozi različitih eksperata, kako je rekao, bez prevelikog razmišljanja prihvataju, što koncept obrazovanja čini nekonzistentnim.

U odnosu na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, poslanik je apostrofirao tri stvari, u vezi kojih će podnijeti amandmane: jedan amandman će se odnositi na besplatne udžbenike, drugi amandman biće u vezi izbora direktora škola, dok će se treći amandman odnositi na proces licenciranja i relicenciranja.

Poslanik Perić se osvrnuo i na proces licenciranja i relicenciranja, koji se uvodi u naš sistem. Ocijenio je da je ovaj proces primjereniji sistemima koji se baziraju na iskustvima Engleske i SAD, te da proces licenciranja i relicenciranja koji, kako je rekao, sam po sebi ne mora biti loš, mora biti kompatibilan sa ostalim zakonskim rješenjima. Poslanik je pitao koja će to ustanova licencirati 10.000 nastavnika.

Poslanik, dalje, smatra da proces procjene radne sposobnosti, predloženim rješenjem, nije do kraja definisan. Takođe, pomenuo je i odredbu da direktor škole može biti razriješen ako ne apdejtuje MEIS bazu što, takođe, smatra spornim, s obzirom da ne postoji jasan kriterijum kojim će se utvrditi da li svi direktori ne popunjavaju bazu.

Kada je u pitanju visoko obrazovanje, za poslanika Perića je veoma sporna odredba da Nacionalni savjet za visoko obrazovanje imenuje Vlada. Mišljenja je da ta ingerencija treba da pripada Skupštini.

Naveo je da je tokom javne rasprave o Predlogu zakona o visokom obrazovanju, bilo pritužbi od strane Univerziteta i nevladinog sektora da nije vođena na adekvatan način.

Predsjednica Odbora je dala riječ predstavnicima Ministarstva da odgovore na pitanja poslanika.

U odnosu na proces licenciranja koji se ustanovljava kod nas, **Mijailo Đurić** je naveo da ovaj proces treba pravno uobličiti, a zatim razraditi. Licenca koja korespondira sa radnim zakonodavstvom, klasična je dozvola za rad, koju će dobiti svi nastavnici kada polože stručni ispit za rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama i ona važi pet godina. Za period od pet godina, nastavnik treba da prođe određene oblike stručnog usavršavanja, koji će se bliže definisati podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo. Uz to, programi stručnog usavršavanja mijenjaju svoj dosadašnji karakter i prilagođavaju se licenciranju nastavnika, na način što će se utvrđivati koji su to programi, za koje struke i za koje profile su obavezni. Svi nastavnici će imati određeni broj sati stručnog usvršavanja koji će biti uslov za dobijanje licence, a država će omogućiti stručno usavršavanje.

Vesna Vučurović, pomoćnica ministra prosvjete, smatra da ne stoji ocjena da Ministarstvo prosvjete nema strateška dokumenta, navodeći da Ministarstvo veoma kvalitetno izrađuje strategije, kao što su strategije predškolskog obrazovanja i vaspitanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, stručnog obrazovanja itd. Kada je u pitanju osnovno obrazovanje i vaspitanje, istakla je, između ostalog, da se preko 60 miliona eura godišnje izdvaja za osnovno obrazovanje. Govoreći o besplatnim udžbenicima, rekla je da postoji program za socijalno ugrožene, te da su preko školskih biblioteka obezbijeđene knjige koje mogu dobiti djeca slabijeg materijalnog stanja na korišćenje, dodajući da se kroz više akcija obezbjeđuju besplatni udžbenici za učenike romske i egipćanske populacije, djecu koja su korisnici materijalnog obezbjeđenja i druge.

Mubera Kurpejović, pomoćnica ministra prosvjete, navela je da je legislativa usklađena sa evropskim propisima koji definišu ovu oblast, s tim što činjenica da je poglavlje 26 privremeno zatvoreno, ne znači da se propisi ne mogu mijenjati. Kada je u pitanju Nacionalni savjet za visoko obrazovanje, mišljenja je da je važnije da se u tom tijelu nalaze eksperti, od toga ko ih imenuje. Prema riječima pomoćnice ministra, u Predlogu zakona o visokom obrazovanju nema odredbi koje urušavaju autonomiju državnog univerziteta. Predloženi zakon, kako je istakla, ne ugrožava autonomiju državnog univerziteta već unapređuje kvalitet obrazovanja a, takođe, ne favorizuje privatne ustanove već, između ostalog, podstiče konkurentnost. Naglasila je da je intencija Predloga zakona o visokom obrazovanju unaprjeđenje kvaliteta i učeničkog standarda, kao i usklađivanje sa tržištem rada. Što se tiče reakreditacije, rekla je da će se možda neka visokoškolska ustanova i zatvoriti.

Poslanica **dr Draginja Vuksanović**, istakla je da će Socijaldemokratska partija podržati predloge zakona iz oblasti obrazovanja, ali da ima par dilema koje se odnose na relicenciranje,

kao i na Savjet za visoko obrazovanje. Poslanica je najavila mogućnost amandmanskog djelovanja.

Poslanik **Andrija Popović** je, uzimajući učešće u raspravi, istakao da će Liberalna partija, vjerovatno, djelovati amandmanski na neka rješenja koja su predložena setom zakona iz obrazovanja.

Poslanik podržava pravo na besplatne udžbenike, posebno ističući da osjetljive kategorije stanovništva i porodice koje imaju mjesečna primanja ispod iznosa mjesečne potrošačke korpe, moraju imati ovo pravo.

Što se tiče studenata koji studiraju po starom sistemu, poslanik je rekao da će, sa DPS-om i HGI, podnijeti zajednički amandman, kojim će predložiti da im se školovanje po starom sistemu produži za još jednu godinu.

Kada je u pitanju visoko obrazovanje, poslanik je protiv favorizovanja pojedinih privatnih fakulteta u odnosu na državni univerzitet, ocjenjujući da su kriterijumi na pojedinim privatnim fakultetima veoma niski i da se veoma lako dolazi do diploma osnovnih studija, te da se stiče utisak da država nema nikakvu kontrolu.

Poslanik se osvrnuo na školovanje RAE populacije, iznoseći stav da udžbenici za svih devet razreda moraju biti besplatni za učenike ove populacije. Dalje, poslanik se osvrnuo i na lica sa invaliditetom, ističući da škole i fakulteti nisu infrastrukturno prilagođeni njihovim potrebama, što je slučaj i sa zgradom Skupštine Crne Gore.

Poslanica **prof. dr Jelisava Kalezić** je u svom izlaganju, najprije, istakla da je očekivala da će se o ovom setu zakona rasprava voditi na najmanje dvije ili tri sjednice Odbora. Poslanica je pitala predstavnike Ministarstva prosvjete da li smatraju da je obrazovni sistem u Crnoj Gori dobar i da su potrebna samo neka poboljšanja u smislu praćenja onogo što se radi u evropskoj praksi.

Na prethodnu primjedbu poslanice Kalezić, **predsjednica Odbora** je odgovorila da će Odbor u svakom slučaju imati više sjednica, na kojima će se raspravljati o najavljenim amandmanima na predloge zakona iz obrazovanja.

Na pitanje poslanice Kalezić, **Vesna Vučurović**, pomoćnica ministra prosvjete, odgovorila je da su u Ministarstvu svjesni kvaliteta obrazovanja koji, kao i u ostalim zemljama u regionu, nije na visokom nivou, ali da se ne može reći da generalno nije dobar sistem obrazovanja. Dodala je i da se postižu izvanredni rezultati i na međunarodnim takmičenjima i u državi.

Poslanica **prof. dr Jelisava Kalezić**, govoreći sa aspekta univerzitetskog profesora, rekla je da „već dugo dobijamo studente koji su elementarno nepismeni“, što je, kako je navela, pokazatelj da sistem nije dobar.

U diskusiji se osvrnula i na Zakon o gimnaziji, kojim je propisano da broj učenika u odjeljenju ne može biti veći od 30, ističući da je teško raditi sa grupama učenika većim od 20, te da je rad u takvim okolnostima lošeg kvaliteta.

Poslanica je istakla da nastavnički kadar, uključujući i univerzitetski, postaje sve više egzistencijalno ugrožen, ali i da u radnim prostorima ima dosta nezdravih materija.

Na diskusiju poslanice Kalezić, komentar je dao ministar **Slavoljub Stijepović**, ističući da „možemo da kažemo da je sistem obrazovanja dobar, ali da naravno ima nedostake“. Ne slaže se sa konstatacijom da studenti na fakultet dolaze elementarno nepismeni, te da je „prosvjetni radnik zadnji u državi koji treba da bude kritikovan za profesionalne rezultate“. Prema mišljenju ministra, nastavnici su krajnje posvećeni edukaciji. Pomenuo je primjer učenika iz Bijelog Polja koji je osvojio prvo mjesto na Međunarodnoj olimpijadi znanja na Univerzitetu „Lomonosov“. U odnosu na radne uslove, ministar je naveo da nije lako raditi sa 30,32 učenika, dodajući da se svake godine izgradi po jedna obrazovna ustanova i, u tom smislu, pomenuo izgradnju vrtića u Bijelom Polju, završetak studentskog doma u Podgorici itd. Kada je u pitanju državni univerzitet, ministar je iznio uvjerenje da će se državni univerzitet ne samo sačuvati, već i unaprijediti.

Poslanik **Milan Knežević** je, uzimajući učešće u raspravi, najprije, pitao predstavnike Ministarstva prosvjete koliko su godina radili u prosvjeti i na kojim poslovima. U odnosu na predložene zakone, poslanik smatra da se radi samo o „kozmetičkim“ promjenama i da je isti set zakona usvojen u Skupštini 2010. godine. Podsjetio je da je tom prilikom podnio amandman u vezi izbora direktora škola i da je i tada bilo ozbiljnih dilema da li ministar može da izabere direktore 225 škola. Poslanik se ne slaže sa stavom predlagača zakona da se stvara zdrava konkurencija između privatnih i državnih fakulteta, ukazujući istovremeno na činjenicu da smo imali oko 5.000 nezapolsenih visokoškolaca, za koje je donijet Zakon o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokoškolskim obrazovanjem koji je, kako smatra, degradirajući po njih.

Poslanik Knežević je iskoristio priliku da saopšti pred Odborom da vrtić u Golubovcima još uvijek nije završen i postavio pitanje predstavnicima Ministarstva prosvjete kada će biti završen.

Na pitanje poslanika Kneževića, ministar **Slavoljub Stijepović** je odgovorio da se na sajtu Ministarstva prosvjete nalaze biografije njegovih saradnika, gdje se svako može informisati o njihovim referencama. Na pitanje u vezi vrtića u Golubovcima, ministar je odgovorio da samo menadžment Direkcije za javne radove može dati odgovor na ovo pitanje. Dodao je da je raspisan konkurs za upis u vrtić u Golubovcima i da će djeca od 1.-og septembra boraviti u ovom vrtiću. Što se tiče izbora direktora, ministar je rekao da je činjenica da tokom njegovog mandata nije bilo prijava po osnovu zakonitosti, diskriminacije ili mobinga, te da oni imaju kompetencije u skladu sa zakonom, odnosno da biraju zaposlene na određeno i na neodređeno vrijeme, dodajući da ih ima iz svih nacionalnih struktura, oba pola itd.

Poslanik **doc. dr Srđa Popović**, izrazio je neslaganje sa konstatacijom da su nam studenti elementarno nepismeni. Takođe, poslanik se ne slaže ni sa konstatacijom da su niski kriterijumi na privatnim fakultetima, navodeći primjer fakulteta gdje je predavač, na kome je, kako je naveo, kriterijum možda i strožiji nego na državnom.

Poslanik Popović je podržao uvođenje licenciranja nastavnika i, takođe, se založio za uvođenje ljekarskog uvjerenja za profesore i nastavnike, kojim će se utvrditi da su fizički i psihički sposobni za izvođenje nastave.

Kada je u pitanju izbor direktora škola, smatra da onaj ko je odgovoran za rad škole, treba i da postavlja direktore.

Poslanica **prof. dr Jelisava Kalezić** je, u ponovnom obraćanju, precizirala prethodnu izjavu o nepismenosti studenata, sa kojom se, kako je rekla, susreće u posljednjih pet godina. U tom smislu, poslanica je navela da se radi o dvije vrste nepismenosti - jedna je nepoznavanje pravopisa, a druga je „siromašno“ izražavanje, što je, kako je navela, alarmantan problem.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević**, uzimajući učešće u diskusiji, naglasila je da su predloženi zakoni ogroman korak naprijed u odnosu na važeće zakonodavstvo. Istakla je član 36 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, kojim se predviđa da „nastavnici mogu međusobno da se povezuju u udruženja nastavnika i da strukovna udruženja nastavnika donose Etički kodeks nastavnika“. Predsjednica je predložila da etički kodeks bude obavezan na svim nivoima obrazovanja, najavljujući mogućnost da u tom smislu djeluje amandmanski.

Kada je u pitanju Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, predsjednica je mišljenja da mu nije posvećeno dovoljno pažnje tokom diskusije na Odboru, s obzirom na činjenicu da se radi o najsloženijem dijelu obrazovnog sistema, koji je podložan promjenama u sferi ekonomije i zahtjevima tržišta rada, preduzetništvu, politici zapošljavanja itd. Predloženim izmjenama se obezbjeđuje mogućnost da ono što se nudi u sistemu stručnog obrazovanja bude kompatibilno zakonodavstvu Evropske unije, a da se pri tom stvori mogućnost da se prevaziđe problem u kojem se nalazimo a to je neusklađenost između tržišta rada i obrazovanja. Intencija izmjena i dopuna, kako je predsjednica ocijenila, je prevazilaženje navedenog problema.

Kao pozitivnu novinu, istakla je polaganje razrednog ispita koji polaže učenik koji je isključen iz škole zbog neopravdanih časova, samo u svojoj školi, za razliku od važećeg Zakona koji je učeniku davao mogućnost da može da bira školu u kojoj će polagati razredni ispit. Veoma važnim smatra što je učenicima i studentima sa smetnjama i teškoćama u razvoju, predloženim zakonima, posvećena posebna pažnja, kao i učenicima sportistima, koji se sada mogu paralelno obrazovati i produžiti školovanje za dvije godine. Dalje, poslanica kao pozitivno ističe i definisanje polaganja majstorskog ispita, čime se vodi računa da učenik ima veliki broj časova praktične nastave.

Predsjednica Odbora je najavila da će podnijeti amandmane u odnosu na etički kodeks i produženje studija studentima koji studiraju po starom sistemu.

Poslanik **Rešid Adrović** je, ističući da su na dnevnom redu veoma važni zakoni, izrazio zahvalnost predstavnicima Ministarstva prosvjete koji su u velikom broju došli na sjednicu Odbora i dali, kako je ocijenio, kvalitetne odgovore.

Poslanik je mišljenja da set predloženih zakona unaprjeđuje kvalitet obrazovanja. U diskusiji je naglasio obavezu licenciranja nastavnika, direktora i pomoćnika direktora, što se prvi put ustanovljava kod nas. Kada je u pitanju sastav školskih odbora, kao i sastav savjeta neke ustanove, poslanik smatra da je važnije da članovi ovih tijela obavljaju svoj posao kvalitetno, od toga ko ih imenuje.

Posebno je pohvalio predloženo rješenje da učenici stručne škole koji se obrazuju po programu za deficitarne kadrove, imaju pravo na stipendiju. Poslanik Adrović je ocijenio da su rješenja koja se predlažu setom zakona iz oblasti obrazovanja, u cilju unaprjeđenja kvaliteta obrazovanja i da zaslužuju podršku.

Predsjednica Odbora je dala riječ **predstavnicama Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore, Marini Vujačić i Miroslavi-Mimi Ivanović.**

Marina Vujačić je, u uvodnoj riječi, izrazila zahvalnost svim članovima Odbora i predsjednici Odbora, posebno, zato što im je odobrila da prisustvuju sjednici.

Govoreći o Predlogu zakona o visokom obrazovanju, zahvalila je predlagaču zakona koji je prihvatio primjedbe Udruženja na ovaj Predlog zakona, ističući da ima još sugestija u vezi kojih će dostaviti amandmane, a sve u cilju, kako je rekla, unaprjeđenja obrazovanja.

Kada su u pitanju ostali zakoni, istakla je da Udruženje ne podržava termine „posebne potrebe“ i „posebne obrazovne potrebe“, dodajući da su tražili mišljenje eksperata EU, koji su im odgovorili da se u EU koriste oba termina, zavisno od konteksta. Bez obzira na mišljenje eksperata EU, naglasila je da su navedeni termini za nju neprihvatljivi. U izlaganju se pozvala na Konvenciju UN o pravima osoba sa invaliditetom, prema kojoj je država u obavezi da se konsultuje sa predstavnicima organizacija lica sa invaliditetom po svim pitanjima koja se tiču ovih lica.

Završavajući izlaganje, Marina Vujačić je zamolila da se predstavnicama Udruženja odobri da prisustvuju narednim sjednicama Odbora, na kojima će se razmatrati zakoni iz obrazovanja.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević**, odobrila je predstavnicama Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore, Marini Vujačić i Miroslavi-Mimi Ivanović, prisustvo sjednicama Odbora, kada one procijene da će to biti korisno za njih.

Miroslava-Mima Ivanović je zahvalila predsjednici Odbora, mr Branki Tanasijević, na odobrenju da prisustvuje sjednicama Odbora. U svom izlaganju pred članovima Odbora i predstavnicima Ministarstva, istakla je da, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, 11,4% građana ima neku vrstu invaliditeta, koji ne mogu da dodju u Skupštinu Crne Gore, iz razloga što ne postoji pristupna rampa za invalidna lica, kao ni tumač za znakovni jezik. Smatra da svi poslanici treba da se založe da se to promijeni, istovremeno podsjećajući na Zakon o zabrani diskriminacije.

Što se tiče visokog obrazovanja, posebno se zalaže da se osobama sa invaliditetom prilagodi polaganje ispita na način na koji to njima najbolje odgovara. Najavila je da će Udruženje pripremiti amandmane na predložene zakone, koji će uglavnom biti pravno-tehničkog karaktera.

Poslije tročasovne rasprave, ministar prosvjete Slavoljub Stijepović se, u završnoj riječi, zahvalio članovima Odbora na kritikama i pohvalama, ističući da je Ministarstvo otvoreno za saradnju i sugestije, sa ciljem da dođemo do što boljih zakonskih rješenja.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević**, zaključila je raspravu i pozvala članove Odbora da se izjasne, pojedinačno, o pet predloga zakona iz oblasti obrazovanja. Članovi Odbora su se izjasnili na sljedeći način:

Odbor je, većinom glasova prisutnih poslanika (4 glasa „za“, 2 „protiv“) odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju;

Odbor je, većinom glasova prisutnih poslanika (4 glasa „za“, 2 „protiv“) odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

Odbor je, većinom glasova prisutnih poslanika (4 glasa „za“, 2 „protiv“) odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji;

Odbor je, većinom glasova prisutnih poslanika (4 glasa „za“, 2 „protiv“) odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju;

Odbor je, većinom glasova prisutnih poslanika (4 glasa „za“, 2 „protiv“) odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o visokom obrazovanju.

Predloge zakona iz oblasti obrazovanja podržali su poslanici: mr Branka Tanasijević, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić i Rešid Adrović. Protiv su se izjasnili poslanici Srđan Perić i prof. dr Jelisava Kalezić.

Pošto je dnevni red iscrpljen, sjednica je završila sa radom u 12 sati.

Broj: 00-63-11/13-10/

SEKRETAR ODBORA
Tanja Božović

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević